

ต้มน้ำให้ดำเนินถึงต้นน้ำ

โดย ทองมา หงส์ลดารมภ์

๖/๒๖/๕๑๕ ๗.๑.๕๑

飲 水 思 源

อิม

จ้ย

ซื่อ

จวัน

ดื่ม

น้ำ... ให้...

คำนึง... ถึง...

ต้นน้ำ

นับว่าเป็นคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นการแสดงความกตัญญูรู้คุณแหล่งน้ำ
คนที่ต้มน้ำดับกระหาย ควรรู้ว่าต้นน้ำแหล่งที่มาของน้ำ

เช่นเดียวกัน

นักศึกษาที่เล่าเรียนหาความรู้ในมหาวิทยาลัย
ควรจะรู้ว่าใครเป็นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย

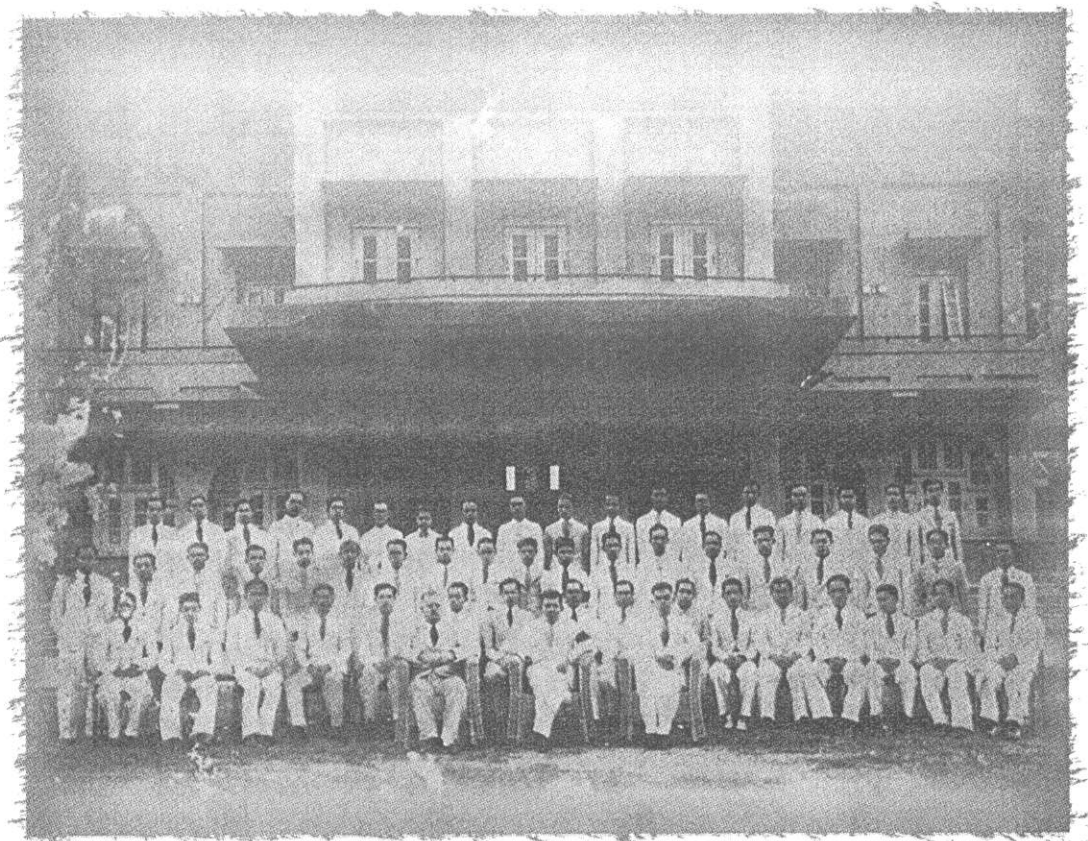
ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔
เป็นวันสถาปนาครบรอบ ๖๗ ปี บริบูรณ์

ของ

มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง (มธก.) หรือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.)
University of Moral and Political Sciences (UMPS) Thammasat University (TM)

เป็นวันเปิดอนุสาวรีย์

ของ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ผู้ก่อตั้ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประดิษฐาน ณ ศูนย์รังสิต ธรรมศาสตร์

นายปรีดี พนมยงค์ ผู้มีส่วนสำคัญในการก่อตั้ง มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ขึ้น
เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๗

วันนี้จึงเป็นวันสำคัญยิ่งสำหรับประชาคม
ธรรมศาสตร์ โดยเฉพาะนักศึกษาธรรมศาสตร์
ศุภย์รังสิต ซึ่งมีบางคณะแทบจะไม่มีโอกาส
สัมผัสกับธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ ได้มีโอกาส
ได้เห็นรูปของผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สถาบันการศึกษาที่นักศึกษาเล่าเรียนหาความ
รู้... มันคงเป็นเรื่องเศร้า ถ้านักศึกษาธรรม
ศาสตร์เข้ามาเล่าเรียนจนจบออกไปทำมาหากิน
ได้ โดยไม่รู้ว่า *ธรรมศาสตร์เกิดมาอย่างไร ใคร
เป็นผู้ก่อตั้ง*

ผมมีความหลังฝังใจเกี่ยวกับเรื่องนักศึกษา
ไม่รู้จักผู้ก่อตั้ง ผู้ให้กำเนิดมหาวิทยาลัย ในวัน
สถาปนา ๒๗ มิ.ย. แต่หลายปีมาแล้ว ที่ห้อง
ประชุมชั้น ๔ ตึกอเนกประสงค์ ธรรมศาสตร์

ทำพระจันทร์ เป็นวันประชุมใหญ่สามัญประจำ
ปีของชมรม ต.ม.ธ.ก.สัมพันธ์ สมาชิกมา
ประชุมกันคับคั่ง ศ.คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี
ให้เกียรติมาประชุมด้วย และท่านได้พานายก
องค์การนักศึกษาหรือตัวแทนก็จำไม่ได้ มา
ร่วมประชุมด้วย เพื่อให้ดูแบบอย่างการเกาะ
กลุ่มกันเหนียวแน่นของศิษย์เก่าธรรมศาสตร์
รุ่น ๔๐-๕๐ ปีมาแล้ว แต่ยังผูกสัมพันธ์และ
ร่วมมือบำเพ็ญประโยชน์กับมหาวิทยาลัยตลอด
มา ได้มีการมาไต่ถามกิจกรรมและอื่นๆอันนำ
มาซึ่งคำตอบชื่อ ๆ ของนักศึกษาผู้นั้นว่า เขาไม่
รู้ว่า *ผู้ประศาสน์การเป็นใคร* และที่แสบสุดๆ
คือ *เขาไม่รู้ว่าใครเป็นผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย* ซึ่ง
ทำให้ผมโกรธมากที่นักศึกษาไม่รู้จักผู้ก่อตั้ง

มหาวิทยาลัยที่เขาเรียนเหมือนกับลูกไม่รู้จักรักพอ ทำให้สลดใจมาก

เมื่อมาใคร่ครวญดูว่า ทำไมนักศึกษาจึงไม่รู้จักรัก ท่านผู้ประศาสน์การ หรือ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย ถ้าผมเป็นนักศึกษาคนนั้น ผมน่าจะรู้จักคำว่า ‘ผู้ประศาสน์การ’ ไหม?...ถ้าจะให้ความเป็นธรรมแล้วผมคงไม่รู้จักรัก เพราะไม่มีตัวตนให้พบเห็น ไม่มีตำแหน่งเช่นนี้ใน ม.ธ. มีแต่ ‘อธิการบดี’ ตั้งแต่ปี ๒๔๙๕ นักศึกษาผู้นี้ยังไม่เกิด... เรื่องนี้ต้องยกประโยชน์ให้จำเลย

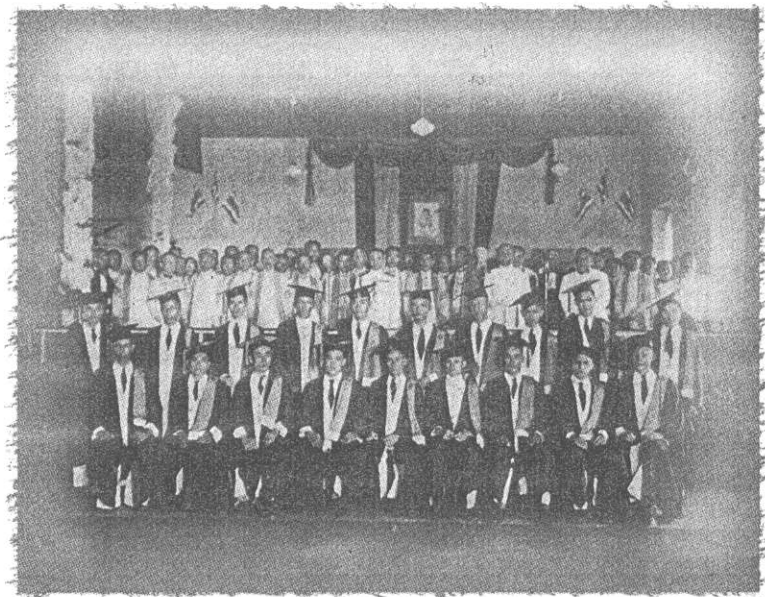
แล้วขอหา ทำไมไม่รู้จักรักผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยที่ตนเองเล่าเรียนอยู่ และรูปปั้นของท่านก็ตั้งอยู่หน้าตึกโดม นักศึกษาคงจะตอบว่า ไม่เคยพบเห็นในวิชาใด อาจารย์ไม่เคยสอน ไม่เคยแจ้งให้ทราบ และรูปปั้นนั้นก็ไม่มีจารึกบอกถึงหากจะมีจารึกบอกไว้ ก็ไม่ใช่หน้าที่ของผมไปดูแล ผมไม่ใช่คนออกตัณญา ไม่มีคนบอก ไม่มีคนสอนผมให้รู้จักพอ ผมผิดด้วยหรือ?

ถ้าท่านเป็นผู้พิพากษา ท่านจะตัดสินคดีนี้อย่างไร? อดีตผู้พิพากษาท่านหนึ่งบอกว่า ผมจะยึดตัว ให้ฟ้องอาจารย์ ตั้งแต่อธิการบดีไปจนถึงอาจารย์ประจำคณะ ขอหาท่านบอก อาจารย์ทั้งหลายรู้เรื่องอยู่แล้ว

ในเมื่อนักศึกษาไม่รู้จักรักผู้ประศาสน์การ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยแล้ว ครูบาอาจารย์ทั้งหลายเล่าจะรู้จักหรือ? ในเมื่อระบบการศึกษาถูกเปลี่ยนแปลงมานานถึง ๕๐ ปีแล้ว (๒๕๔๔ - ๒๔๙๔ = ๕๐) *ปรัชญาการเรียนการสอนเดิมที่สอดคล้องกับแนวทางประชาธิปไตย ถือว่ารุนแรง เป็นใหญ่-เป็นหลัก โดยสอนให้รักประชาชน เรียนไปเพื่อรับใช้ประชาชน ไม่ใช่เรียนไป เพื่อเอาตัวตัวเองรอดเท่านั้น... ฉันรัก*

ธรรมศาสตร์ เพราะธรรมศาสตร์สอนให้ฉันรักประชาชน (คำหวานของ กุหลาบ สายประดิษฐ์) เหล่านี้จะเหลือหรือ?

ในขณะที่และในระหว่างที่รู้สึกว่าจะดีต่างๆ ของธรรมศาสตร์เดิมกำลังจะสาปสูญไป อาทิ เช่น การเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อปวงชนคนด้อยโอกาส, ปรัชญาการเรียนการสอน, อุดมคติเพื่อรับใช้ประชาชน, คำขวัญ เสรีภาพ Liberty สมภาพ Equality ภราดรภาพ Brotherhood... แต่แล้วจู่ๆ ก็เกิดมหัศจรรย์อันไม่คาดคิดว่าจะนำของดีบางอย่างกลับคืนมา คือ เมื่อปลายเดือน ต.ค. ๒๕๓๘ ชมรม ต.ม.ธ.ก. สัมพันธ์ มีโอกาสจุดประกายเรื่องใหญ่อันเป็นเกียรติของประเทศไทยคือ การขอให้ *ดร.ปรีดี พนมยงค์* เป็นบุคคลดีเด่นของโลกในรอบ ๑๐๐ ปี จากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) โดยขอให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ ความดีที่ท่านอาจารย์ปรีดีสร้างไว้ไม่สูญ รัฐบาลในขณะนั้นโดย ฯพณฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ และรัฐสภาโดย ฯพณฯ วัน มูฮัมหมัด นอร์ มะทา ให้การสนับสนุนพร้อมด้วยงบประมาณอีก ๑๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล ของ *ดร.ปรีดี พนมยงค์ ผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รัฐบาลอาวุโส ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินฯ* ทำให้ที่มงานธรรมศาสตร์มีทุนโฆษณาประชาสัมพันธ์เกียรติประวัติ ผลงาน อุดมการณ์ ซึ่งแน่ละคุณาจารย์ และลูกศิษย์ในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแกนกลาง การดำเนินงานจำต้องทำการศึกษาค้นคว้าตั้งแต่ ม.ค.๒๕๓๙ เป็นต้นมา จนถึง พ.ค.๒๕๔๓ เป็นเวลา ๔ ปีเศษ จึงซึมซับ ประวัติ อุดมการณ์ จิตวิญญาณของท่าน และของธรรมศาสตร์

พิธีประสาทปริญญา
ธรรมศาสตร์บัณฑิตรุ่นแรก
ของ มธก. เมื่อวันที่
๒๗ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๔

กลับคืนมา...กลับมาแล้วจริงๆ ดูได้...รู้สึก
ได้จากสารนายกองค์การนักศึกษา และสาร
ประธานสภานักศึกษาในรายงานประจำปีของ
มหาวิทยาลัย ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ และ
๒๕๔๓... เป็นที่น่าชื่นชมยินดี และสาธุการ...
สิ่งที่ก่อสร้างไว้ดีแล้ว ย่อมไม่สูญหาย

ในตอนนี่... ถ้าจะถามว่า ใครเป็นผู้ก่อตั้ง
มหาวิทยาลัย เมื่อไร เชื่อว่านักศึกษาธรรม
ศาสตร์ทุกคน รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านใน
ธรรมศาสตร์คงตอบได้ทันที แต่ถ้าจะถามว่า
มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เกิดจากอะไร ท่านผู้อ่าน
ที่รัก ลองปิดหนังสือ-หยุดอ่าน...ลองตอบดู
...ท่านตอบได้ทันทีหรือเปล่า...ลองดูซิครับ ผม
ลองถามเพื่อนที่เป็นลูกหม้อธรรมศาสตร์แท้
อายุตั้ง ๗๐-๘๐ ปี บางคนยังตอบผิด บางคน
ตอบไม่ตรงคำถาม ถ้าจะตอบให้ตรงคำถาม
คือ มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง
เกิดจากการเมือง เกิดจากผลพวงทางการเมือง
เป็นเป้าหมาย ๑ ใน ๖ ประการของอภิวัฒน์
ข้อที่ว่า 'ต้องให้การศึกษารอบด้านที่แก่

ราษฎร' ที่คณะราษฎรเสี่ยงเอาชีวิตเข้าแลก
ทำการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมือง จาก
ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น 'ระบอบ
ประชาธิปไตย' เป็นสัญญาประชาคมที่คณะผู้
ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองสัญญาว่าจะให้
แก่ประชาชน และเป็นความปรารถนาอย่างแรง
ของท่านผู้ประศาสน์การที่จะให้มี พิจารณา
เอาเองจากคำกราบบังคมทูลเปิดมหาวิทยาลัย
ตอนที่ว่า... ยิ่งสมัยที่ประเทศเราดำเนินการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นนี้แล้ว ก็
จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์สำหรับ
ประศาสน์ความรู้ในวิชาธรรมศาสตร์และการ
เมืองแก่พลเมือง (ท่านระบุไว้เลยว่าเป็น วิชา
ธรรมศาสตร์และการเมือง) ให้มากที่สุดเท่าที่
จะเป็นได้

ดังนั้น การเกิดประชาธิปไตยจึงก่อ
ให้เกิดมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และ
การเมืองเป็นของคู่กัน มหาวิทยาลัยวิชา
ธรรมศาสตร์และการเมือง จึงเป็นสัญลักษณ์
ของประชาธิปไตย เป็นต้นไม้แห่ง

ประชาธิปไตยที่ปลูกไว้เพื่อให้ออกลูกไป
รับใช้ประชาชน

เมื่อพูดถึงมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นมาเพื่อให้
โอกาสแก่พลเมืองโดยไม่เลือกหน้า ก็ต้องพูด
ถึงเจ้าของปณิธานที่หาญมุ่งของผู้ดำริ... หลวง

ประดิษฐมนูธรรม (ดร.ปรีดี พนมยงค์) ว่าท่าน
ประสงค์และตั้งใจก่อตั้งมหาวิทยาลัยแบบไหน
ไม่มีอะไรอธิบายได้ดีกว่าที่ท่านกล่าวด้วยตนเอง
ในวันเปิดมหาวิทยาลัย ๒๗ มิถุนายน พ.ศ.
๒๔๗๗ ความว่า

“มหาวิทยาลัย ย่อมอุปมาประดุจ บ่อน้ำบำบัดความกระหายของ
ราษฎร ผู้สมัครแสวงหาความรู้อันเป็นสิทธิและโอกาสที่เขาควรมีควรได้
ตามหลักแห่งเสรีภาพในการศึกษา รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรเห็น
ความจำเป็นในข้อนี้ จึงตราพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้น”

อันแสดงชัดว่า ท่านต้องการให้คนยากจน
หรือสามัญชนทั่วไปได้มีโอกาสเล่าเรียน ถ้า
อยากเรียน แม้แต่เสมียนพนักงานรัฐระดับต่ำ
ท่านก็เปิดโอกาสให้ และรับนักศึกษาไม่จำกัด
จำนวน ถ้าเรียนรู้อะไร สอบผ่านได้ ก็ถือว่า
เป็นผู้มีความรู้จบเป็นบัณฑิตได้ ด้วยความ
ปรารถนาที่บำบัดความกระหายใคร่เรียนของ
ราษฎรโดยทั่วไป ท่านจึงเปิดมหาวิทยาลัยเป็น
‘ตลาดวิชา’ เป็นมหาวิทยาลัยเปิด แห่งแรก
ของประเทศสยาม และเป็นแห่งแรกของทวีป
... แต่น่าเสียดาย ปณิธานและปรัชญาของ
ท่านที่ตั้งไว้ เดียวนี้กลายเป็น ‘มหาวิทยาลัย
ปิด’ ไปเสียแล้ว ต้องสอบคัดเลือกเข้าเรียน
พวกทำงานด้วยเรียนด้วยและพวกอยู่ต่างจ้ง
หวัดหมดสิทธิและโอกาสที่เขาควรมีควรได้

การรอนสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา
ของประชาชน จะเรียกว่าอะไร ถ้าไม่เรียกว่า
“เป็นการทำลายล้างประชาธิปไตย” โดยเริ่มต้น
ด้วยการทำรัฐประหาร ๘ พ.ย. ๕๐ ไล่ยิงท่าน
ผู้ประกาศการณ์หัวหน้าขบวนการประชาธิปไตย
หนีเตลิดเปิดเปิง ต่อมาก็ทำลายมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์... ดันไม้ประชาธิปไตยที่ท่านปลูก
ไว้ที่ทำพระจันทร์ ยืดเสียก่อนทำเป็นกรมการ
รักษาดินแดน ริดกึ่ง “วิชา...และการเมือง”
ออก.. เสียบกิ่งใหม่ “มหาวิทยาลัยปิด” เพื่อ
ให้มันกลายเป็นพันธุ์ กลายเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อ
ชนชั้น เพื่อกุลบุตร กุลธิดา จากชนชั้นสูง และ
มั่งคั่ง ไม่ได้เป็นบ่อน้ำบำบัดความกระหาย
ของราษฎร ไม่เป็นตลาดวิชาให้ชาวบ้านอีก
ต่อไป

กลายจาก มชก ..มาเป็น..มธ
กลายจากมหาวิทยาลัยเสรี ฟึ่งตนเอง ..มา
เป็น..มหาวิทยาลัยราชการ ฟึ่งงบประมาณรัฐบาล
กลายจาก ผู้ประกาศการณ์ ..มาเป็น..อธิการบดี

ท่านเชื่อหรือไม่ว่า ท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม อธิการบดีคนแรกของ มธ. ผู้นี้เป็นเพื่อนสนิท คบคิดเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองด้วยกันมากับท่านผู้ประศาสน์การที่ฝรั่งเศส เมื่อครั้งเป็น ร.ท. แปลก ขิตตะสังคะ และ นายปรีดี พนมยงค์ ร่วมอภิวัตน์ ๒๔ มิ.ย. ๒๔๗๕ มาด้วยกัน (ต้องขอโทษผู้รู้อยู่แล้วและผู้มีอายุเกินกว่า ๕๐ ปีคงรู้แน่ แต่ที่อายุต่ำกว่า ๕๐ ปี ไม่แน่ว่าจะรู้) แล้วเหตุใดจึงกลับกลายเป็นศัตรูคู่อาฆาตไล่ฆ่าฟันกันอย่างนี้ เหตุเพราะ ‘อำนาจ’ ดัชนีหัวใหญ่ ทั้งหอมทั้งหวาน เสพแล้วติดใจไหลหลง (ถ้าอยากรู้ว่า ใครเป็นคนอย่างไร ให้เอาอำนาจให้เขา) พันตรีหลวงพิบูลสงคราม ได้มีอำนาจวาสนาจากการอภิวัตน์ ๒๔ มิ.ย. ๒๔๗๕ หนุนหลัง เด็บใหญ่เรื่อยมา ทั้งการเมือง การทหาร จนกระทั่งเป็นทั้งนายกรัฐมนตรีและจอมพลใหญ่ ไม่มีใครเทียม เรียกว่ามีอำนาจคับฟ้า สุดท้ายเลยหลงตัวเองนึกว่าตัวเองเป็นยอดคน (โดนป้อยอด้วย) เลยสถาปนาตัวเองเป็น ‘ผู้นำ’ นี้แหละครับ ขึ้นต้นเป็นลำไม้ไผ่ (ประชาธิปไตย) พอเหล่า (เสพอำนาจ) ลงไปกลายเป็นบ้องกัญชา (เผด็จการ) เป็นศัตรูกับประชาธิปไตยโดยธรรมชาติ... ก็เลย.. จำสั่งหารเพื่อนรักให้ด้กษัย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปณิธานและปรัชญาการศึกษาเพื่อประชาชน จะตายไปจากมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง แต่ได้จุดอีกครั้งที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อันเป็นการจรจรโลงสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา ตามระบอบประชาธิปไตยให้คงอยู่ไม่ดับสูญ

ไหนๆก็พูดกันถึงความหลังครั้งกระโน้นแล้ว ขอพูดถึงปูชนียบุคคลอีก ๑ ท่าน ซึ่งผูกพันกับกำเนิดของ มธก. ถ้าไม่ได้ท่านประชาธิปไตย

อาจเป็นประชาธิปไตย...ตาย และ มธก.อาจจะไม่ได้เกิดก็ได้ ท่านคือ พ.อ.พระยาพลพลพยุหเสนา (ยศขณะนั้น) ผู้ยึดอำนาจคืนจากรัฐบาลพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เมื่อ ๒๐ มิ.ย. ๒๔๗๖ แล้วท่านก็เชิญท่านหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) กลับมาจากการถูกเนรเทศ มารับการชักฟอกข้อหาเป็นคอมมิวนิสต์จนสะอาด मामีโอกาสรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดอยุธยา และได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และมีโอกาสเสนอกฎหมายให้สภาผู้แทนฯ ตราพระราชบัญญัติก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง และได้รับการแต่งตั้งเป็น ‘ผู้ประศาสน์การ’ จากสภาผู้แทนฯ

ปัจจุบัน... จะมีคนรู้จัก

ปูชนียบุคคล ท่านนี้สักกี่คน?

เมื่อตราพระราชบัญญัติเรียบร้อย ท่านผู้ประศาสน์การรีบเปิดมหาวิทยาลัย เมื่อ ๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๗ ที่อาคารหัวมุมถนนราชดำเนิน เซึ่งสะพานผ่านพิภพลีลา ฝั่งเหนือ (เดิมเคยเป็น ห้างแบดแมน และ กรมโฆษณาการ ปัจจุบันรื้อแล้ว เป็นถนนทางเลี้ยวลงจากสะพานพระปิ่นเกล้า) รับสมัครนักศึกษาปีแรกถึง ๗,๐๐๐ กว่าคน รวยอื้อซ่า มีเงินซื้อที่วังหน้า สร้างตึกโดมที่เป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เจ้าพระยา ทำพระจันทร์ จนทุกวันนี้ ท่านซื้อที่ด้วยราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท ขอย้ำว่า “ซื้อ” เพราะต้องการ “กันท่า” พวกเขาเอาที่ไปทำอย่างอื่น หรือเป็นสนามหญ้าและถนนริมน้ำเกาะรัตนโกสินทร์ (ฟังข่าวลือมา) พวกนักบุญซีดูแลให้ตีด้วย พวกนักกฎหมายเตรียมตัวเตรียมหลักฐานไว้ด้วย เพราะที่ดินผืนนี้กว่าจะ

ซื้อได้..ยากมาก.. ขนาดต้องตราพระราชบัญญัติ
 เมื่อซื้อมาแล้วก็สร้าง ทั้งต่อเติมและสร้าง
 ใหม่ โดยสถาปนิกมือหนึ่งสมัยนั้น คุณหมิว
 อภัยวงศ์ น้องชาย คุณควง อภัยวงศ์ ผู้ก่อตั้ง
 พรรคประชาธิปัต...ย์ (ผลงานออกแบบอาคาร
 สองฟากถนนราชดำเนินเป็นอย่างไรครับ กว่า
 ครึ่งศตวรรษแล้ว ยังสวยสง่าน่าชมอยู่เลย)
 เขาพูดกันว่า ท่านออกแบบโดมเป็นดินสอ อัน
 หมายถึง ความเฉียบแหลม (ขณะที่ถือดินสอ
 ตอนคิดออกแบบจะไปถาม ท่านก็ตายไปแล้ว)

แต่ผมดูอย่างไรก็ว่า ไม่ใช่ สังเกตดูโดมให้
 ดีซิครับ เป็นรูปกรวยแหลม ๖ เหลี่ยม (ถ้า
 เป็นดินสอน่าจะกรวยกลม) แฉกเป็นกรวย ๖
 เหลี่ยม ๒ ชั้น มีหน้าต่าง ๖ บาน เสียด้วย
 การทำเป็น ๒ ชั้นยิ่งทำให้ไม่เป็นดินสอ แฉก
 ๖ เหลี่ยม ชั้นล่างยังโอนลูกกล้วยโค้งขึ้นเบื่อง
 บน ท่านผู้อ่านคิดถึงหลัก ๖ ประการของ
 อภิวัตน์ประชาธิปไตยซิครับ ใครเป็นคนคิด
 หมายถึงอะไร แฉกยังมีเสาธงที่แทงขึ้นเสียดฟ้า
 มียอดปลายเป็นธงชาติ... น่าจะหมายถึง

หลัก ๖ ประการแห่งประชาธิปไตยที่รวมกันทะยานขึ้นนำชาติสู่สวรรค์

ความหมายที่ควรค่าแห่ง

‘โดม เจ้าพระยา ทำพระจันทร์’

สัญลักษณ์พิทักษ์ธรรม ของธรรมศาสตร์

แม่โดม.. แม่คงจะตาย.. สลายสูญจาก แผ่นดินไทยไปแล้ว ถ้าไม่ได้ลูกๆของแม่รวมตัวกัน ด้วยคำขวัญ “รวมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย” ตั้งแต่เขายึดแดนโดมไป เป็นแดน ทหาร..รบกับทหารเรือ..กบฏแมนฮัตตัน..รบเสร็จ..ไม่คืนมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ ๒๔๙๓ พลาด ที่นาคาที่อยู่ ไปเรียน ไปสอน กันที่อื่นหลายแห่ง ลูกๆก็กัดฟันสู้ เพราะ..

สิ่งเหล่านี้ที่โดมโหมจิตข้า

ให้แกร่งกล้าเดือนปีไม่มีหวั่น

ถ้าขาดโดมเจ้าพระยาทำพระจันทร์

ก็ขาดสัญลักษณ์พิทักษ์ธรรม

(คนแต่งกลอนคำขวัญบทนี้.. เปลื้อง วรรณศรี

หนิการไล่ล่า ไม่ได้กลับ ไปตายที่คุนหมิง ประเทศจีน)

สู้..สู้..สู้..จนกระทั่ง ๑๑ ต.ค. ๙๔ รวบรวม ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม ท่านจอมพลยอมผู้คนสำเร็จ ใช้กลวิธีล้อมสภาผู้แทนราษฎรขอ คืนให้..จึงมี..มหาวิทยาลัยคืนจาก จอมพล ป.พิบูลสงคราม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คงอยู่ให้นักศึกษาเล่าเรียนถึงวันนี้

นายหมึก 'เก็บตก'

ผมได้เรียนรู้ถึงศิลปะในการหลอกลวงของนักการทูตทั้งหลาย
เมื่อผมพูดความจริงขึ้นมา พวกเขาไม่เชื่อผมเลย

ศาว์วาร์ (ค.ศ.๑๙๑๐-๑๙๖๑)